

Månadsmötet den 16 mars 2026

Detta möte i Lindåsgården samlade bortåt 60 personer för att lyssna till Stig Hellströms berättelse om Sjuntorps fabrikers era under ca 150 år.

Tyvärr strulade elektroniken så han fick berätta om händelser av betydelse, samt om personer som gjorde Sjuntorp vida känt.

Genom arv kom familjen Gyzander att äga Sjuntorps frälsehemman och kvarnen vid Slumpåns vattenfall 1774. Här har funnits kvarnar sedan 1300-talet.

Henrik Strindberg reste till Stockholm och kom i kontakt med textilbranschen på ett sidenväveri och detta blev en vändpunkt i hans liv. Affärerna gick inte bra och han ställdes inför rätta. Han dömdes för oegentligheter och förvisades utomlands.

Han återvände till Sverige och ändrade namnet till Hindrick Stimberg och välkomnades av Gyzander.

På grund av exportförbud på alla maskiner fick de byggas på plats. Sjuntorps fabriker hade i början ett 100-tal anställda och bullret var enormt, lampor med tran och värme i kakelugnar samt remdrift i en **textilfabrik**. Arbetstiden var mellan 15–17 tim. /dag. Barn fick börja arbeta vid 8 års ålder 8–12 tim/dag. Vintertid övernattade de i källaren på fabriken och på sommaren i kornas bås.

1864 var det ingen produktion, detta p.g.a. inbördeskriget i Amerika, samma förhållande i Manchester. Även ån kunde sina under långa tider.

Eskil Mark uppfann det sfäriska kullagret på sin fritid och som han tog patent på. Han startade SKF. Ingvar Mark har gjort sig känd som att vara väldigt generös mot sina anställda och var först med alla nyheter. Många är historierna som berättas.

När företaget firade 135-årsjubileum 1948, bjöds 1053 personer till festen. Det blev den största firmafesten genom tiderna.

Han ivrade mycket för brandkåren och försåg alla brandmän med hela utrustningen. Även idrotten var honom varmt om hjärtat. Även ett semesterställe för de anställda ordnade han.

1953 blev det ratificering, permitteringar och till slut uppsägningar. 1955 var det slut. Storhetstiden var över, välståndet ökade och många flyttade till Trollhättan för arbete och bostad.

Dagen evenemang avslutades som brukligt med kaffe och lottdragning.